

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра китайської філології

Курсова робота з китайської філології

на тему:

**ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У ХУДОЖНЬОМУ
ДИСКУРСІ СУЧАСНОЇ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ**

Студентки групи Кит 12-21
факультету східної і слов'янської філології

денної форми навчання

Освітньої програми

Китайська мова і література та переклад,

західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.065 Східні мови

та літератури (переклад включно),

перша - китайська

Варюхно Євгенії Дмитрівни

Науковий керівник:

вик. Нижегородцева А.О.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ ЛІНГВІСТИЦІ.....	5
1.1. Актуалізація проблеми вивчення фразеологізмів у сучасній китайській лінгвістиці.....	5
1.2. Загальні теоретичні дослідження художнього дискурсу.....	9
1.3. Класифікація фразеологізмів у сучасній китайській мові.....	12
1.3.1. 成语(chéngyǔ) у сучасній китайській мові.....	13
1.3.2. 颜语(yànyǔ) у сучасній китайській мові.....	15
1.3.3. 歇后语(xiēhòuyǔ) у сучасній китайській мові.....	16
1.3.4. 俗语 (súyǔ) у сучасній китайській мові.....	18
1.3.5. 惯用语(guānyòngyǔ) у сучасній китайській мові.....	18
Висновки до Розділу 1	20
РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ СУЧАСНОЇ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ.....	22
2.1. Національна специфіка фразеологізмів у сучасній китайській мові.....	22
2.2. Використання фразеологізмів у китайській літературі та зв'язок з українською та англійською мовами.....	25
Висновки до Розділу 2.....	30
ВИСНОВКИ.....	32
АНОТАЦІЯ	34
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	35

ВСТУП

У китайській лексиці зустрічаються не лише окремі слова і сталі словосполучення, але й фразеологізми, які є нерозривною лексичною одиницею. Вони володіють стійкою структурою та семантичною цілісністю, а також варіюються за формою та кількістю. Китайські фразеологізми включають у себе ідіоми, крилаті вирази, прислів'я, приказки і недомовки-іносказання в цілому.

Китайські фразеологізми – це стійкі словосполучення, виступають у мові як неподільні за значеннями вислови, використовуються як в усній, так і в письмовій мові. Описуючи певні звичаї, традиції, особливості побуту, історичні події та багато іншого, вони відображають китайську національну культуру. Оскільки фразеологізм містить у своїй семантиці національно-культурний код, він має цінність для вивчення. Незважаючи на свій поважний вік, китайські фразеологізми зберігають свою форму, мають у собі гумор та повчальний сенс. Загалом фразеологізми усім знайомі та широко вживаються у повсякденній мові.

Для розуміння значення і вживання багатьох фразеологізмів потрібен екскурс в історію, легенди, історичні перекази, які дійшли до нас з тих часів.

Дослідженням фразеології, займались багато зарубіжних дослідників, такі як Ш.Баллі, В.Виноградов, Е.Сепір тощо. А серед китайських науковців, цим займались Ма Гофань, Шень Юн, Ву Чжанькунь, Чжан Йонянь, Вень Дуанчжен.

Актуальність роботи полягає в тому, що у сучасному світі використання китайських фразеологізмів доволі розповсюджене явище, і приклади, які ми подамо у нашій курсовій роботі допоможуть зрозуміти деякі фразеологізми та ідіоми, з їх подальшим використанням у китайській мові.

Метою дослідження є вивчення функціонування фразеологізмів у сучасній китайській мові.

Для досягнення поставленої мети варто розв'язати такі завдання:

- з'ясувати сутність поняття «фразеологія та фразеологізм»;
- навести класифікацію фразеологізмів;
- пояснити значення художнього дискурсу у лінгвістиці;
- вивчити особливості фразеологізмів сучасної китайської мови;
- проаналізувати функціонування фразеологізмів у сучасній китайській мові та їх зв'язок з іншими мовами.

Об'єктом дослідження є фразеологічні одиниці у сучасній китайській мові.

Предметом дослідження є функціональні особливості фразеологізмів у художньому дискурсі сучасної китайської мови.

Матеріалом дослідження є електронні джерела, наукові журнали, китайська легенда «精卫填海», китайська казка «生活中,最好你别轻狂 苏轼».

Наукова новизна нашої роботи полягає в тому, що розглянуто функціонування фразеологізмів у сучасній китайській мові на прикладі літературних творів.

Практичне значення нашої роботи в тому, що її можна використовувати для подальшого вивчення китайської культури.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

1.1. Актуалізація проблеми вивчення фразеологізмів у сучасній китайській лінгвістиці.

Фразеологія – це наука про усталені вирази, такі як ідіоми, фразові дієслова та інші типи багатослівних лексичних одиниць (часто їх спільно називають фраземами). Варто зазначити, що цей термін має багато дефініцій: 1) наука, що займається вивченням фразеологізмів (Кочерган М., 2010, с. 290).

За словами М.П. Кочергана, фразеологія – це 1) сукупність фразеологізмів певної мови; 2) розділ мовознавства, який вивчає фразеологічний склад мови (Кочерган М., 2010, с. 290).

За визначенням В.Д. Ужченка, фразеологія – це «розділ науки про мову, який відображає національну картину світу через обряди, прикмети, ворожіння, побутові ситуації» (Ужченко В.Д., 2005). Загалом фразеологію можна визначити як науку про структуру, значення і фразеологічні одиниці, тобто науку, яка вивчає структуру значення і будову слів і словосполучень. Наприклад, український тлумачний словник надає формулювання, що фразеологія – це сукупність зворотів і висловів (словосполучень, речень), фразеологізмів, властивих тій чи іншій мові.

Фразеологія як наука вивчає специфіку фразеологізмів як знаків вторинної номінації, їх значення, структуру, характер їх зовнішніх лексико-синтаксичних зв'язків, а також їх експресивно-стилістичні ознаки та системні зв'язки з іншими фразеологічними одиницями і словами (Кочерган М., 2010, с. 291).

Саме поняття «фразеологія» не є традиційним поняттям для китайського мовознавства і існує понад півстоліття. Очевидно, поняття «фразеологія» було запозичено з інших мов, коли китайські мовознавці у багатьох питаннях стали активно звертатись до мовознавчої традиції. Найчастіше для позначення поняття

«фразеологізм» або «фразеологічна одиниця» сучасні китайські лінгвісти використовують термін «熟语» (shúyǔ), де термінологічного компонента перекладається як 熟(shú) і може трактуватись як «готовий» або «знайомий», а 语(yǔ) означає «говоріння\промова»(杨媚,2014).

«熟语» (shúyǔ) може мати три основних значення:

- 1) фразеологія як розділ китайського мовознавства, орієнтована на вивчення стійких зворотів мови;
- 2) весь обсяг фразеологічних одиниць китайської мови;
- 3) фразеологічна одиниця (як фразеологічне словосполучення, так і фразеологічна пропозиція)(杨媚,2014).

Китайський лінгвіст Сюй Гоцін запропонував таку дефініцію «熟语»: «熟语(shúyǔ) – це [вся] існуюча сукупність стійких словосполучень певної мови». Автори книги «Основи лексикології сучасної китайської мови» У Чжань-кунь і Ван Цинь трактують : «熟语 (shúyǔ) – це словосполучення або коротке речення, яке за своєю внутрішньою структурою складніше за слово, значення, яке воно виражає більш об'ємне, ніж у слова(徐国庆著, 1999).

Загалом, китайські дослідники у роботах з лінгвістикою використовують поняття «熟语» (shúyǔ) доволі поверхньо. Тому є декілька висновків з цього приводу: або дослідники, які пишуть про фразеологію, використовують лише спільні твердження даного поняття і не поглиблюються в це питання, або вчення про фразеологію, теоретична її основа досі у стані формування, а тому і не може дозволити китайським дослідникам більш точно сформулювати дане визначення((徐国庆著, 1999).

Основною одиницею фразеології є **фразеологічний зворот** (фразеологізм). Це особлива одиниця мови, що складається з двох або більшої кількості роздільно оформлених компонентів і характеризується

відтворюваністю, цілісністю значення, стійкістю лексичного складу та граматичної будови. Фразеологізми є репрезентантами культури етносу, експресивними й образними одиницями. Вони тісно пов'язані з аксіологічністю, виражають позитивну або негативну оцінку предмета мовлення (Ставицька Л.І., 2010, с.132). Фразеологізми наділяються яскравою образністю та стилістичним забарвленням, щоб створити передумови для виразності тексту. Особливо в експресивних текстах, таких як художня література та публіцистика. (Alan, Ben, 2023)

Серед мовознавців немає єдиної думки щодо природи фразеологізмів. У сучасній зарубіжній лінгвістиці стійкі висловлювання часто розглядаються як стилістичні засоби, мовні засоби або штампи, хоча Ш. Баллі вказував на специфічні ознаки фразеологізмів (Charles Bally, 1905). За класифікацією В.В.Виноградова, згадує І.І.Ковалик, фразеологізми поділяються на наступні три групи:

1. Фразеологізми зі сталими компонентами. Ці фразеологізми складаються зі сталої комбінації слів, яка не змінюється в різних контекстах. Приклади: зайти в гості, зігріти душу, лити воду на піч.

2. Фразеологізми зі змінними компонентами. У цих фразеологізмах один з компонентів може замінюватися на інший, але в цілому фразеологізм має стале значення. Приклади: говорити скільки влізе, дарувати квіти в обід, кидати слова на вітер.

3. Фразеологізми зі значеннєвою опозицією. Ці фразеологізми складаються зі слів, які зазвичай не пов'язані між собою, але в їхньому об'єднанні мається опозиційне значення. Приклади: молоде вино – стара дружба, сидіти на двох стільцях – не мати вихід.

А також знову за іншою класифікацією В.В.Виноградова, фразеологізми поділяються так:

1) фразеологічні зрощення, у складі яких є невживані чи вимерлі, отже, зовсім незрозумілі слова (наприклад: на всю Іванівську, потрапити в халепу тощо);

2) фразеологічні зрощення, що включають граматичні архаїзми, що являють собою синтаксично неподільне ціле або за своїм ладом не відповідають живим нормам сучасного словосполучення (наприклад: анітрохи вагавшись, була – не була, і вся недовга);

3) фразеологічні зрощення, що зазнали експресивної індивідуалізації і тому стали нерозкладними як лексично, так і семантично (наприклад: чого доброго, ось тобі тощо.);

4) фразеологічні зрощення, що являють собою таку зливу семантичну єдність, що лексичні значення компонентів зовсім байдужі для розуміння цілого (наприклад: сидіти на бобах, дух ронити за ким тощо)(.Ковалик І.І.,1979).

Китайська фразеологія має свою етнічну своєрідність. Завдяки їй спосіб життя, характер, культура і традиції китайського народу стали важливим і невід’ємним аспектом у вивченні китайської мови. Ігнорування певних реалій може призвести до нерозуміння китайського народу. Це вводить в оману мовця і, перш за все, ускладнює процес комунікації. Лексика китайської мови включає не лише слова та стійкі словосполучення, але й фразеологічні одиниці(Alan, Ben, 2023).

Проблема вивчення фразеологізмів у сучасній китайській лінгвістиці залишається актуальною через низку причин.

По-перше, фразеологізми в китайській мові мають велику кількість варіантів і використовуються в різних контекстах. Для розуміння сенсу та використання фразеологізмів важливо вивчати їхній контекст і культурні особливості.

По-друге, вивчення фразеологізмів може допомогти вдосконалити мовленнєві навички, зокрема в уникненні недоліків, пов’язаних зі стереотипним вживанням слів. Фразеологізми допомагають унікально передати думку або ідею і вважаються важливою частиною культурного наслідку китайської мови.

По-третє, розвиток комп'ютерної лінгвістики та штучного інтелекту вимагає розуміння фразеологізмів для вдосконалення алгоритмів машинного перекладу (孙维张著,1989).

1.2. Загальні теоретичні дослідження художнього дискурсу.

Термін "дискурс" – один із центральних понять сучасної лінгвістики. Дискурс (від фр.discourse)- це уявлення про зв'язний текст у поєднанні з лінгвістичними і соціокультурними, прагматичними, психолінгвістичними та іншими елементами. Загальновідомо, що текст- це і процес, і результат мовленнєвої діяльності. Він також був об'єктом наукового вивчення впродовж багатьох століть. Лише у другій половині ХХ століття він став предметом наукових досліджень(Вороновська Л.,2015, с.155-156).

Серед пріоритетних напрямів текстових досліджень важливе місце посідає створення типології категорій тексту та дискурсу. Включає у себе три групи: базові/основні, внутрішньотекстові і зовнішні.

До основних або базових категорій відносять два аспекти: інформативність та комунікативність. Внутрішньотекстові категорії спрямовані всередину тексту та характеризуються зв'язністю і цілісністю. Зовнішньотекстові категорії дозволяють оцінювати текст як елемент вербальної комунікації між особами, що розмовляють та між текстами.

У сучасній лінгвістиці тексту термін «дискурс» не має однозначного трактування. Це можна пояснити так, що дискурс є предметом різних дисциплін і їх досліджень, а з цим входить до кола інших дисциплін, а саме: лінгвістики тексту, літературознавства, дискурсології, соціолінгвістики, психолінгвістики, когнітивної лінгвістики, прагматики тощо.

Досліджуючи художні твори, ми маємо справу з художнім дискурсом. Художній дискурс –це дискурс мовців і персонажів, підпорядкований естетичній комунікації.

Даний дискурс являє собою одну з ключових областей лінгвістики, що досліджує мовні засоби, якими втілюється мистецтво. За допомогою художнього дискурсу автор висловлює свої думки, емоції, ідеї, передає своє бачення світу, свої внутрішні переживання.

Художній дискурс може бути поділений на різні види відповідно до жанру та стилю праці, мовних технік та засобів виразності, зокрема на поезію, прозу, драматургію, живопис, музику та інші.

У художньому дискурсі мають значний вплив не тільки мовні засоби та техніки, але і контекст, у якому він використовується. Художня робота може виражати культурні, історичні, соціальні, політичні та інші аспекти світу, у якому живе автор.

Оскільки цей дискурс має свої особливості порівняно з іншими мовними дискурсами, він потребує специфічного дослідження та аналізу навичок та знань при створенні та розумінні такого типу текстів.

Літурознавець Ю.Лотман у «Структурі художнього тексту»(1970) описує специфічні характеристики художнього дискурсу, найважливішими з яких, на його думку, є особистість.

Науковці також стверджують, що художній дискурс можна охарактеризувати в межах різних класифікацій типів дискурсу: за класифікацією Г.Почепцова належить до підтипу безадресного письмового дискурсу(Вороновська Л.,2015, с.155-156).

Таким чином, художні типи дискурсу є одними з найбільш складних понять у теорії дискурсу. Кожен лінгвіст трактує його по-своєму, беручи до уваги певні умови. Художній дискурс – це втілення мовного повідомлення, яке передає предметно-логічну, естетичну, метафоричну, емоційно-оцінну інформацію, об'єднану в ідейно-художньому змісті тексту в єдине ціле.

Сьогодні особливої цінності набуває визначення особливостей дискурсу художнього твору. Метою цього дослідження є визначення особливостей дискурсу. Якщо звернутись до китайського художнього дискурсу, то будемо мати таке визначення цього поняття і його особливість: це комплексне і багатогранне явище, яке стає предметом вивчення для вчених різних галузей, у тому числі філософії, літератури, мистецтва, культурології, соціології тощо.

Одним із ключових аспектів китайського художнього дискурсу є його традиційне коріння. Китайська культура має більше двох тисячоліть історії, і у ній сформувалися різні художні напрямки, які сьогодні можна побачити в літературі, мистецтві, музиці і театрі.

Важливим елементом китайського художнього дискурсу є історичний контекст, у якому він розвивався. Китайська культура містить багато легенд, міфів, історій та літературних творів, які впливають на сприйняття художніх творів в сучасному контексті.

У своїх дослідженнях китайського художнього дискурсу, вчені часто звертають увагу на роль мистецьких традицій та взаємодії з іншими культурами. Наприклад, за останні десятиліття китайська культура стала більш автономною від Заходу, тоді як у попередні періоди відбувалася активна адаптація та пристосування до іноземних впливів.

Теоретичні дослідження китайського художнього дискурсу можуть також звертатися до самої мистецької форми. Наприклад, в літературі вчені можуть досліджувати різні види поезії, техніки письма або художні техніки(郭惠妍,2017,с. 485).

У цілому, дослідження китайського художнього дискурсу дозволяє краще зрозуміти історію та культуру Китаю, а також виявляти та досліджувати тенденції, які формуються в сучасному світі.

1.3. Класифікація фразеологізмів у сучасній китайській мові

Фразеологізми займають особливе місце в сучасній китайській художній літературі як один з найважливіших засобів мовної виразності. У випадку з китайською мовою письменники надають перевагу таким художнім виразам, як 成语 ідіоми (chéngyǔ), 谚语 прислів'я(yànyǔ), 俗语 приказки(súyǔ) та 歇后语 недовомки-іносказання(xiēhòuyǔ). Експресія дозволяє їм надавати своїм творам неповторного національного колориту та відображати у своїх історіях яскраві риси китайського життя та особливості китайської дійсності(王增坤, 2009).

Фразеологічні вирази є нерозривними лексичними одиницями, що володіють стійкою структурою та семантичною цілісністю, і вони варіюються за структурним розмаїттям форми та різною кількісною конфігурацією.

В даний час китайський лінгвіст Ма Гофань (马国凡) виділяє 5 основних розрядів фразеологізмів китайської мови(马国,1978):

- 1) 成语(chéngyǔ) – ідіоми;
- 2) 颜语(yànyǔ) – прислів'я;
- 3) 歇后语(xiēhòuyǔ) – недовомки-іносказання;
- 4) 惯用语(guanyongyǔ) – фразеологічні поєднання;
- 5) 俗语 (súyǔ) – приказки.

Кожен із цих розрядів має свої властивості, але вони пов'язані одним початком. Відомо, що переклад стійких поєднань слів з однієї мови на іншу може викликати труднощі, тому фразеологічні звороти не перекладаються, а передаються відповідною за контекстом ідіомою з рідної мови(Ji Meng,2007).

1.3.1 成语(chéngyǔ)

Виникнення та розвиток 成语(chéngyǔ) є процесом довжиною багатьох століть. Більшість фразеологізмів починається з китайської класичної літератури: у філософських трактатах, історичних хроніках, художній літературі. Звісно, багато 成语 (chéngyǔ) пов'язані з різними міфами та легендами, релігійними та філософськими вченнями, а також з історичними подіями.

成语(chéngyǔ)(дослівно «закінчений вислів») це стійка фразеологічна система, побудована за давньокитайськими нормами і є семантично-монологічною, має узагальнене переносне значення, експресивний характер і є функціональним компонентом речення. Саме ця група фразеологізмів найбільш цікава для дослідників, адже вона є найвживанішою і найчисельнішою.

成语 (chéngyǔ) можна вважати візуальним ресурсом для вивчення історичного розвитку та сучасного стану лексичних і граматичних засобів мови. Виділяють ряд особливих ознак цієї групи фразеологізмів:

1. Їх **архаїчність та побудова** – основною ознакою розпізнавання є 成语 (chéngyǔ) їх чотирискладність. Якщо говорити про архаїчність, то ця особливість обумовлена походженням 成语 (chéngyǔ). Він будується згідно граматичних та лексичних норм веньяня, в основі якого лежить давньокитайська мова.

2. **Смислова єдність.** 成语(chéngyǔ) як засіб для виразності і має переносне значення, тому кожен компонент втрачає своє звичайне значення і функціонує семантично і граматично. У реченнях ця група фразеологізмів виступає як окремий член речення.

3. Має **додаткове експресивне значення**, тобто може виконувати й естетичну функцію. 成语 (chéngyǔ) має різну кількість ієрогліфів(від 3 до 14), але більшість з них це чотири односкладові слова. Таке переважання чотирискладових фразеологізмів пояснюється принципом мовної економії.

Ця модель здатна представляти різноманітні граматичні структури та зв'язки у якомога простішій формі. Це часто досягається шляхом опускання службових слів, значення яких передається порядком слів.

Найбільш поширеною моделлю чотирискладових 成语 (chéngyǔ) являється паралельна конструкція. Вона складається з двох двочленних компонентів і будується на основі граматичної, семантичної та фонетичної парності.

Паралельна модель 成语 (chéngyǔ) також дозволяє мові створювати нові фразеологізми. Поява нових 成语 (chéngyǔ) здійснюється шляхом підстановки в типову паралельну конструкцію десемантизованих константних пар (ієрогліфи-пари, що втратили своє значення у складі фразеологізму, наприклад, 东(dōng) - 西(xī)"схід - захід"). Звідси маємо приклад, 东问西找 (Dōng wèn xī zhǎo) – всюди розпитувати і шукати. (Дослівно «Питати на сході, шукати на заході»)(金磊金,2010).

1.3.2 颜语(yànyǔ)

Прислів'я – це форма народної поетичної творчості, має короткий та ритмізований вислів, що має повчальне значення. Вони становлять великий інтерес, оскільки в них зафіксовано побут, життя та звичаї народу, вони розповідають про історію, географію, культуру країни, можемо назвати це скарбом народної мудрості(金磊金,2010).

У розмовному стилі, в усному спілкуванні китайців, а також у діалогічній промові художньої прози нерідко зустрічаються прислів'я та приказки як один із виразних засобів китайської фразеології. Будучи яскравим проявом усної творчості широкого загалу протягом багатьох століть, китайські прислів'я і приказки, звані 颜语(yànyǔ), охоплюють найширшу область різноманітних явищ народного життя Китаю(孙维张著,1989).

У своїй монографії «Прислів'я» Ву Чжанькунь 武占坤 і Ма Гуофань 马国凡 чітко визначили прислів'я як «специфічні лексичні компоненти стереотипів» і зазначили: «Прислів'я – це народні, стислі, жваві слова або короткі речення, які часто вживаються і поширюються в народі в усній формі і є вираженням реальних пережитих почуттів чи досвіду»(金磊金,2010).

Чжан Йонянь 张永言 писав у книзі «Короткий вступ до лексикології»: «Прислів'я – це готові сталі речення в мові. Різновидом ідіом є також прислів'я, відмінність яких від ідіом полягає в тому, що в логіці прислів'я, як правило, виражають поняття»(徐国,1999).

У книзі «Дослідження китайської лексики» Ге Біньї 葛本仪 вважає, що прислів'я є «фіксованою формою речення», а також «запасною одиницею мови». Він зазначає: «Прислів'я – речення з певним змістом і усталеною будовою. Підсумовуючи, що стосується загальноприйнятого розуміння прислів'їв, вони мають такі характеристики: 1. Прислів'я створюються для народу, широко використовуються та поширюються серед людей. Мають традиційні, готові слова, що утвердилися в тривалому вжитку мови. 2. Усно передаються людьми прислів'я, які відображають і узагальнюють різні сторони суспільного життя народу»(徐国,1999).

颜语(yànyǔ) як один із видів китайської фразеології широко вживається і в усній, і письмовій мові. У китайській мові прислів'я складаються з чотирьох і більше ієрогліфів. Наприклад, «Майстерність набувається досвідом – 熟能生巧 (shú néng shēng qiǎo)»(孙维张著,1989).

1.3.3 歇后语(xiēhòuyǔ)

Національний колорит китайської фразеології яскраво виражений у фразеологічній одиниці 歇后语(xiēhòuyǔ). 歇后语(xiēhòuyǔ) – двочленові

вислови, у яких перша частина являє собою алегорію, друга – його розкриття(徐国庆著,1999).

歇后语(xiēhòuyǔ) все ще маловідома через свої особливі формулювання. Однак вона стає дедалі популярнішою в процесі міжкультурної комунікації.

歇后语(xiēhòuyǔ) або недомовки, можуть використовуватися як у повній формі (перший і другий члени разом), і у короткій (тільки перший член).

Недомовки-іносказання є колективною творчістю багатьох людей різних професій з багатьох місць Китаю та за жанрово-стилістичною віднесеністю носить повсякденно-побутовий характер(金磊金,2010).

歇后语(xiēhòuyǔ) у складі простого речення частіше всього виступає у функції присудка, типи якого залежать від граматичної структури другої частини 歇后语(xiēhòuyǔ). Розглянемо деякі основні положення, коли центральним компонентом є:

1) Іменник: 脑壳上顶娃娃 – 举人 nǎoké shàng dǐng wáwá – jǔrén – «над головою піднімати дитину – піднята людина»; «людина яка посідає перше місце на державних іспитах у стародавньому Китаї».

2) Прикметник: 高山顶上点灯 – 高明 gāoshān dǐng shàng diǎndēng – gāomíng – «освітлення на верху гори – мудрий», 高明 – «високий і світлий».

3) Дієслово: 半路上接姑娘 – 从头学起 bàn lùshàng jiē gūniáng – cóngtóu xué qǐ – «зустрічати дівчину на півдорозі – вчитися з нуля».

4) Предикативне поєднання: 八级工拜师傅 – 精益求精 bā jí gōng bài shīfù – jīng yì qiú jīng – «майстер восьмого класу шукає вчителя – з кращих стати найкращим» (曹炜,2004).

1.3.4 俗语 (suyǔ)

Термін 俗语 (suyǔ) – приказка, можна вважати доволі молодим терміном. Приказку від прислів'я відрізняє відсутність повчального сенсу.

Китайські приказки наділені дотепністю, прихованим змістом та глибоким культурно-історичним підтекстом.

Виокремлюють різні семантичні групи приказок, які характеризують:

1. Людину (її особисті якості);
2. Суспільно-політичне життя;
3. Моральні поняття

俗语 (suyǔ) стійке словосполучення, що характеризується образними та експресивними конотаціями. Китайські приказки цього типу відносно легко розрізнити в потоці розмови (порівняно з 歇后语 (xiēhòuyǔ) та 成语 (chéngyǔ)). Однак нестабільна структура китайських приказок робить їх переклад особливо складним (曹炜, 2004).

За дослідженнями лінгвістів, до загальноновизнаних розрядів фразеологізмів відносять: іменні, дієслівні, ад'єктивні та адвербіальні. Суцільна вибірка загальноновживаних виразів, проведена відповідно до «Словника китайської мови» показала, що частка дієслівної категорії фразеологізмів була значно вищою – 60%. У звичні приказки можуть впроваджуватись різні фразеологічні одиниці (наприклад, 成语 (chéngyǔ)).

1.3.5 惯用语 (guanyongyǔ)

З початку 60-х років в окремих китайських роботах з фразеологізмів вперше став виділятися новий клас ФО, так званий клас «惯用语 guanyongyǔ».

У китайській мові закріпилися кілька термінів – 惯用语 guànyòngyǔ – «трьохморфемне словосполучення», яке дуже яскраво акцентує увагу на структурну особливість цього фразеологічного обороту трискладового складу. Більшість китайських лінгвістів та перекладачів вважають, що до категорії фразеологічних сполучень відносяться дієслівні трискладові поєднання. Однак ще мають таку думку, що до цих фразеологічних поєднань можна віднести і чотирислівні (成语 (chéngyǔ)). Треті вважають, що 惯用语(guanyongyǔ) – це просто різновид приказок 俗语 (sùyǔ) . 惯用语(guanyongyǔ) характеризується такими самими властивостями та ознаками, як і інші фразеологічні одиниці китайської мови, а саме експресивністю, образністю, яскравим стилістичним забарвленням.

Гуаньюн'юй дослівно часто може передати характер і настрої прислів'їв і приказок без знання еквівалента української мови. Наприклад:– 换汤部换药 huàn tāng bù huàn yào – «змінити тільки форму, але не сутність» (дослівно «змінити воду / відвар, [але]не змінити зілля»)(曹炜,2004).

Висновки до Розділу 1

Отже, у зв'язку з вищезазначеним, можемо дати визначення, що фразеологізми китайської мови – це спадщина минулого, де як ніде виражений національний компонент, унікальний гумор та мудрість народу. Китайські фразеологізми включають у себе певні категорії, такі як приказки 俗语 (sùyǔ), фразеологічні сполучення 惯用语 (guānyòngyǔ), прислів'я 颜语 (yànyǔ), недомовки-іносказання 歇后语 (xiēhòuyǔ), ідіоми 成语 (chéngyǔ), що роблять китайську мову більш колоритною, і показують нам багатство цієї мови.

Таким чином фразеологізми – це сталі вирази, вони складаються з фразеологічних одиниць, які мають особливості, а саме цілісність, стійкість, неможливе точне перекладання на інші мови, а також можливість створювати новоутворення.

До написаного вище можемо додати, що без вивчення і знання фразеологізмів, лінгвісти втрачають можливість пізнання більш широкого розуміння китайської мови, втрачають можливість поглибити свої знання і більш широко розуміти мовну і культурну спадщину даного народу.

Одним з ключових аспектів лінгвістики являється художній дискурс, який дає нам також поглибити свої знання у культуру, історію китайської мови та мистецтва. Як зазначалось вище ключовий аспект китайського художнього дискурсу – традиційне коріння, історичний контекст, який дає нам більш точно розуміти сучасні твори.

Можемо зробити висновок, що визначення китайських фразеологізмів дуже багатогранне і не має лише одного шляху їх вивчення, треба поглиблювати їх розуміння, свої навички вживання, розуміння через знайомство з іншими культурними складовими: мистецтвом, менталітетом цього народу, знанням історії, і звісно самого характеру китайського народу.

РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ У ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ СУЧАСНОЇ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

2.1. Національна специфіка фразеологізмів у сучасній китайській мові

У наш час розвиток перекладознавства грає важливу роль у розвитку зв'язку різних країн та встановлення взаєморозуміння народів. Китайська мова є найскладнішою для перекладу, тому що є багато варіацій, і потрібні неабиякі знання, щоб здійснювати професійний переклад. У перекладача складність з'являється тоді, коли він зіштовхується з перекладом саме фразеологізмів у тексті, більшість яких засновані на іменах і подіях, які відносяться до історичних, або пов'язані з міфічними персонажами.

Як ми раніше зазначали, що лінгвісту-перекладачу потрібно знати не тільки іноземну мову, а й розбиратись з іншими важливими складовими країни, а саме мати знання історії, традицій, літератури, особливостей сприймання китайцями навколишній світ тощо.

Наприклад, деякі фразеологізми китайської мови зберегли імена відомих історичних діячів, таких як Чжуге Лян або Цзян Тайгун: – 事后诸葛亮 shìhòu zhūge liàng – «міцний розумом».

Китайські фразеологізми найбільш точно передають та показують нам специфіку національного характеру цього народу, оскільки саме вони зберігають у собі весь колорит та особливості розвитку мови та її історії.

Система образів, зафіксованих у фразеологічному складі мов, обумовлена особливостями матеріальної, соціальної та духовної культури і свідчить про національно-культурний досвід і традиції народу (譚汝为, 2004).

Візьмемо до прикладу сприйняття фразеологізмів, побудованих на символіці дракона. Правильне сприйняття цих фразеологізмів буде можливим, коли розкриється їх культурно-історичний фон, лише тоді іноземній людині буде зрозумілим позитивний зміст із концептом «дракон».

У китайській культурі дракон займає дуже високе місце. Іноземці називають Китай «Великим драконом Сходу», а сам китайський народ називає себе «нащадками дракону». Тому багато китайських фразеологізмів пов'язані саме з драконом. Символ дракона займає особливе місце у сфері духовного і матеріального життя китайців, починаючи від атрибутики імператора, закінчуючи національною кухнею, що дає нам зрозуміти значимість цієї істоти і зараз(Sun J.,2020).

Можемо привести кілька прикладів 成语(chéngyǔ):

1. – 卧虎藏龙 wò hǔ cáng lóng – «дракон, що сховався, і сплячий тигр» – це означає талант, який прихований і нерозкритий.

2. – 龙头蛇尾 lóng tóu shé wěi «досл. голова дракона, хвіст змії» – це гучний початок і безславний кінець(БКРС). Це використовується, коли люди, які спочатку голосно заявляють про свої далекосяжні плани, а потім несподівано тихенько випаровуються. З погляду китайців, це схоже на те, як спочатку тобі здалася голова благородного дракона, але на перевірку тіло його належить звичайній змії(Sun J.,2020).

3. – 白龙鱼服 bái lóng yú fú «досл. білий дракон у вигляді риби» – видаючи себе за когось, будь готовий відповідати (БКРС), (Sun J.,2020).

Риси характеру у людей будь-якої національності однакові, але розподіляються та проявляються вони по-різному – залежно від народних традицій, культури, національного темпераменту і менталітету. У фразеології знаходять своє відображення чи найхарактерніші для цього етносу риси, або найяскравіші і тому їх можна точно запам'ятати.

Семантичний зв'язок є універсальним у фразеологізмах, розглядаючи значення ідіоми з суми лексичних значень складових елементів. Ця унікальна

властивість фразеологізмів притаманна багатьом мовам світу. Однак це не означає, що між ними нема логічного зв'язку.

Логічний зв'язок цілісного значення фразеологічної одиниці з лексичним значенням її компонентів спирається на образ – наочне уявлення, «картинку», на тлі якої ми і сприймаємо це цілісне значення як узагальнене(葛静深,翟莉, 2022).

Фразеологічний образ найчастіше зберігає національну специфіку фразеологізмів, оскільки він дуже часто спирається на реалії, відомі лише одному народу, тому представнику іншої нації, який не має фонових знань, дуже важко здогадатися про його значення.

Складовими частинами фразеологічного образу є специфічні для певної нації реалії (топоніми, антропоніми, гідроніми), які сприймаються носіями мови дуже легко. Але для лінгвістів найчастіше національна специфіка образу не усвідомлюється так «легко і відразу»: для її виявлення необхідно більш глибокий аналіз, звернений до історії етимології окремих лексичних компонентів та їх граматичних структур(夏秀文,2009). Наприклад, «скроневе пасмо волосся» не має аналога в українській мові. А в Стародавньому Китаї таке пасмо спеціально відрощували і чоловіки, і жінки. За цією ознакою одразу впізнавали китайців.

Якщо знову повернутись до міфічного образу дракона, то це плід фантазій стародавніх китайців. Він може викликати вітер та дощ, злітати на небо і занурюватися у воду. Згідно з давніми повір'ями, дракон-зелений, кольори трави. Про геніальну, талановиту людину говорять, що вона подібна до дракона. Фразеологізм –放龙入海 fàng lóng rù hǎi – «пустити дракона у морі» означає дати можливість розкрити свої обдарування. Наприклад, – 龙眉凤目 lóng méi fèng mù – «(у людини) брови дракона, очі фенікса» – так говорять про людину, у якої «вигляд представницький, дух широкий»(Sun J.,2020).

– 龙驹凤雏 *lóng jū fèng chú* – «досл. маленький дракон і фенікс» – про розумного і талановитого юнака, – 龙行虎步 *lóng xíng hǔ bù* – «досл. людина ходить, як дракон, кроком тигра» – про людину з войовничим, бравим темпераментом (Е.А. Nida, 2001).

Часто вживані у звичайній мові слова та звороти, мають дуже глибоке історичне коріння. Отже, комплексне вивчення подібних фразеологізмів збільшує знання про культуру, літературу та соціокультурний розвиток досліджуваного народу.

2.2. Використання фразеологізмів у китайській літературі та зв'язок з українською та англійською мовами

Фразеологізми створюють казковий світ китайського фольклору і загалом художньої літератури. У цьому підрозділі ми хочемо показати використання китайських фразеологізмів у літературних джерелах і пояснити, чому саме так використаний той чи інший фразеологізм, та спробувати знайти відповідник в українській та англійській мовах.

Ми взяли невелику казку «生活中,最好你别轻狂 苏轼» *shēnghuó zhōng, zuì hǎo nǐ bié qīngkuáng sūshì* – «У житті краще не бути легковажним Су Ши» з китайського журналу «星期天故» *xīngqītiān gùshì* – щотижневі розповіді.

У цій розповіді йдеться про молодого розумного парубка Су Ши, який дуже гордився своїм розумом, і через це його самооцінка була занадто висока. Китайські розповіді, казки дуже часто мають повчальний зміст, і розповідь про Су Ши не виняток, адже історія показує нам, що не варто зазнаватись, навіть якщо вам здається, що ви дуже розумний.

Ми виділили кілька китайських фразеологізмів цього твору:

1. 天资聪颖 *tiānzī cōngyǐng* «досл. талант і розум» – цей фразеологізм означає бути наділеним якимось талантом, дарованим Богом. Описує людину,

яка наділена від природи незвичайним розумом(生活中,最好你别轻狂 苏轼, 2018).

Наприклад: – 钢琴王子朗朗, 在钢琴领域里就属于天资聪颖 gāngqín wángzǐ láng láng, zài gāngqín lǐngyù lǐ jiù shǔyú tiānzī cōngyǐng– «Принц Ланг Ланг обдарований для гри на фортепіано».

Англійською цей фразеологізм можна перекласти як *natural gift* «природний дар» – *endowed by nature with unusual intelligence*– «наділений від природи незвичайним розумом».

Наприклад: *Natural gifts set him apart from other sculptors of his generation* – «Природний дар виділяв його серед інших скульпторів цього покоління».

Українських відповідників на цей фразеологізм існує немало, наприклад, «розуму як накладено» – бути дуже розумним, описує людину дуже розумну, здібну до чогось, «аристократ духу» – людина високого інтелектуального розвитку(Словопедія).

2. – 为之汗颜 wèi zhī hàn yán «досл. відчувати піт від чогось» (БКРС) – даний фразеологізм має тлумачення, що людина відчуває сильний сором, збентеження. Таке саме тлумачення має фразеологізм 羞愧难当 xiūkuì nándāng «досл.важко переносити збентеження»(生活中,最好你别轻狂 苏轼,2018).

Англійською маємо відповідник «hide face in shame» – to lower one's head or cover one's face, due to embarrassment or shame, що означає опускати голову або закривати обличчя через збентеження/сором.

Наприклад: *I totally forgot to do my homework, so all I could do was hide my face in shame as my teacher collected it from everyone else.* – Я зовсім забув зробити домашнє завдання, тому я відчував сильний сором,коли мій учитель збирав його в усіх інших.

Та знайшли українські відповідники:

1) згоряти (згорати) / згоріти (спопеліти) від (з) сорому – дуже бентежитися, ніяковіти, червоніти;

2) не знати, куди дівати / подіти очі (від сорому) – дуже соромитися, перебувати в незручному становищі перед ким-небудь у зв'язку з провиною (Словопедія).

3. – 鹤发童颜 hèfátóngyán «досл. Біле волосся і дитяче обличчя» – цей фразеологізм характеризує більш літніх людей, які добре виглядають на свій вік. « 没想到,几天之后,一鹤发童颜老者专程来苏宅向苏轼 «求教» méi liào dào, jǐ tiān zhīhòu, yī hèfátóngyán lǎozhě zhuānchéng lái sū zhái xiàng sūshì “qiújiào – (生活中,最好你别轻狂 苏轼,2018).

На цей фразеологізм відповідників англійської та української мови нема. Єдине, що англійською можна сказати healthy in old age, тобто ця фраза описує літню людину, яка виглядає здоровою (English dictionary).

4. У тексті є приказка «一瓶子不满半瓶子晃荡» Yī píngzi bù mǎn bàn píngzi huàngdang. Вона полягає в тому, що розумна людина – скромна і небагатослівна, а людина, яка має поверхневі знання, воліє похизуватися та вихвалитись (生活中,最好你别轻狂 苏轼,2018).

До цієї приказки добре підійде український відповідник: «Хто розумніший, той і скромніший» (Словопедія).

Другим літературним джерелом ми використали легенду «精卫填海» (jīng wèi tián hǎi). Ця історія походить від «山海经·北山经» shānhǎi jīng·běishān jīng періоду Воюючих Царств (精卫填海).

У даній легенді використані кілька фразеологізмів.

1. – 死而复生 sǐ ér fùshēng «досл. померти і воскреснути»(БКРС) – даний фразеологізм описує нескінчене життя. « 但都不能用他的光和热来使她死而复生, 只好独自悲伤罢了» Dàn dōu bùnéng yòng tā de guāng hé rè lái shǐ tā sǐ ér fùshēng, zhǐhǎo dúzì bēishāng bale – Але він не міг використати своє світло та тепло, щоб повернути її з мертвих, тож йому довелося сумувати(精卫填海).

Англійським відповідником може бути *eternal life* – «вічне життя». Цей фразеологізм говорить про життя після смерті.

2. – 波涛汹涌 bōtāo xiōngyǒng – «досл. бурхливі хвилі», означає бурхливі ситуації(БКРС).

Згідно з китайською міфологією, палац царя драконів знаходиться в морських та річкових глибинах. Тому фразеологізм– 龙潭虎穴 lóng tán hǔ xué – «досл. безодня дракона та печера тигра»(БКРС), означає «небезпечне місце». Існує вираз 出龙潭, 又入虎穴 chū lóng tán yòu rù hǔ xué – «досл. вийти з безодні дракона і увійти в лігво тигра», що відповідає українському виразу «з калюжі та в болото» або «з дощу та під ринву» (Словопедія).

Деякі фразеологізми можуть застосовуватися у всьому світі та мають різні варіанти, але тлумачення залишається зазвичай однаковим. І є так звані унікальні фразеологізми, які можна застосовувати до однакових ситуацій. Англійською можна почути, як хтось каже *that's child's play* – «це дитяча гра», *that's a piece of cake* «це шматок торта» або *as easy as ABC* «це просто, як абетка»– просто і зрозуміло. У китайській мові є фразеологізм 举手之劳 jǔ shǒu zhī láo, що можна перекласти як « треба мало зусилля, щоб підняти руку».

Тобто навіть у межах однієї мови є різні фразеологізми на позначення однієї ситуації. Під час перекладу таких фразеологізмів важливо передати не кожне окреме слово, а цілісне значення.

Висновки до РОЗДІЛУ 2

Отже, можна стверджувати, що національна специфіка китайських ієрогліфів прямо пов'язана з своєрідними рисами свідомості китайського народу, відношенням мови та мисленням, мовою та культурою.

Фразеологічні одиниці є одним із способів передачі національних стереотипів, серед яких можемо виділити етностереотипи, тобто це стійкі уявлення, що історично склалися про моральні, розумові, фізичні якості, притаманні представникам різних народів. У першому підрозділі другого розділу ми якраз давали приклад фразеологізмів, пов'язаних з контекстом «дракон», який має велике значення для китайців. Тому дуже важливо, щоб лінгвіст, який хоче правильно розуміти китайські фразеологізми, намагався більш поглиблено вникати у культурно-історичний аспект країни, чії фразеологізми він бажає розуміти.

Також у цьому розділі на прикладі декількох літературних джерел ми спробували показати, що не дивлячись на різність мов, фразеологізми зазвичай можуть мати різну структуру написання, різне звучання та багато різних варіантів, але тлумачення їх буде практично однакове. Не завжди до фразеологізму однієї мови є відповідник з іншої мови, але лінгвістам можна пробувати знаходити щось близьке по значенню. Хоча варто відмітити, що інколи у фразеологізмів зовсім не має відповідників, і навіть приблизних, оскільки ці фразеологізми походять лише від одного народу, мають власну історію створення і відомі лише цій країні, а також не поширюються в інші країни. Такі фразеологізми варто вчити, коли відбувається комунікація з носієм, у нашому випадку, китайської мови, і це буде сприяти тому, що ми зможемо більш точно зрозуміти, яку цінність несе фразеологізм даної мови.

За написаним вище, фразеологізми є невід'ємною частиною будь-якої мови. Вони тісно пов'язані з історією, культурою, традиціями та літературою народу. Часто вживані у звичайній мові слова та звороти, мають дуже глибоке

історичне коріння. Отже, комплексне вивчення фразеологізмів збільшує знання про культуру, літературу та соціокультурний розвиток досліджуваного народу. Тільки комплексно, співвідносячи образи з поняттями, змістом, можна виявити культурно-національну значимість висловлювання. Фразеологічний фонд мови — найцінніше джерело відомостей про культуру та менталітет народу, у яких «законсервовані» уявлення народу про міфи, звичаї, обряди, ритуали, звички.

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи, ми можемо стверджувати, що знання китайських фразеологізмів дуже важливий момент у вивченні китайської мови, оскільки за допомогою них ми більше поглиблюємось у культуру, історію, літературу китайського народу. Без вивчення фразеологізмів ми не поширюємо наші знання, але й у майбутньому може бути складно при спілкуванні з китайцями, бо для них споживання фразеологізмів та різних ідіом являється важливим компонентом суспільного життя.

У нашій курсовій було вирішені усі поставлені нами завдання, а саме: ми з'ясували сутність поняття «фразеологія та фразеологізм» за допомогою попереднього досвіду лінгвістів; визначили класифікацію фразеологізмів; встановили зв'язок художнього дискурсу у лінгвістиці; вивчили національну специфіку китайських фразеологізмів та розглянули функціонування фразеологізмів у літературних джерелах, їх зв'язок з іншими мовами.

Таким чином, фразеологія – це наука, яка вивчає особливості фразеологізмів, їх структуру та значення. Але варто зауважити, що для китайської мови термін «фразеологія» була запозичена з інших мов, оскільки не є традиційним поняттям.

Розглядаючи специфіку китайських фразеологізмів та їх використання, можна сказати, що вони грають неймовірно важливу роль для культури даного народу і показують їх історичне походження. Особливим є те, що у фразеологізмах може бути використані імена історичних осіб, і міфологічних персонажів, і притаманні китайській культурі важливі явища, образи. Тому без подальшого поглиблення культурно-історичного, літературного вивчення цієї мови перекладачі, різні науковці і просто люди, які вчать китайську, будуть мати неправильне бачення китайського світогляду.

Ми розуміємо, що багато фразеологізмів використовується у літературі, скоріш за все, щоб підкреслити яскраву різноманітність і багатство слів своєї

мови, а ще для того, щоб показати певну економію, стислість мови у спілкуванні, на письмі, сказавши або написавши лише одну фразу, у якій буде зрозумілий контекст, замість багатьох фраз.

На прикладі цієї курсової роботи, ми хочемо довести, що вивчення китайських ідіом, приказок, крилатих висловів дуже актуально і зараз, і їх обов'язково треба вчити задля власного поповнення словникового запасу, та для ширшого розуміння мови і її особливостей, яку вчимо.

Отже, підсумовуючи все зазначене вище, ми приходимо до висновку, що фразеологічні одиниці, їх актуальність залишаються невід'ємною рисою сучасної китайської мови, що зумовлено особливостями її історичного та культурного розвитку.

论文摘要

汉语是一种非常古老的语言，有其自身的特点。为了正确地理解中国人、他们的文化和历史，研究中国成语是非常重要的。

科学著作“现代汉语中短语单位的功能”的主题。这项工作的主题是短语单位及其在汉语中的作用。我们研究的目的是研究现代汉语中短语单位的功能。在这项科学工作中，我们发现了汉语习语在文学中的使用。我们定义了短语单位的分类，并用例子解释了它们的使用。成语在中国社会中非常重要。它们被用于日常生活中。在欧洲和中国语言学家的课本的帮助下，我们完成了所有的工作任务。

我们的工作包括导言、两个部分和结论、一般结论和资料来源清单。在来源列表中，我们使用了 23 个教育来源。

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. БКРС - Большой китайско-русский словарь. Відновлено з <https://bkrs.info>.
2. Вороновська Л.(2015). Універсальні та специфічні особливості визначення ознак художнього дискурсу. *Теоретична і дидактична філологія*. № 20. С. 155–166.
3. Електронне джерело відновлено з <https://www.fluentu.com>.
4. Кочерган М.(2010). Загальне мовознавство : підручник. 3-тє вид. Київ : Акад., 456 с.
5. Селіванова О.2010. Нариси з української фразеології. Черкаси : Брама, 276 с.
6. Словопедія: фразеологічний словник української мови. Відновлено з <http://slovopedia.org.ua>.
7. Ужченко В.(2005). Фразеологія сучасної української мови. Луганськ : Альма-матер, 399 с.
8. Alan Ben.(2023). Essential Chengyu: chinese idioms made simple. Hong Kong.
9. Baidu translate. Retrieved from <https://fanyi.baidu.com>.
10. Bally C.(1905). Précis de stylistique. Geneve, 196 p.
11. Cowie A.(1998). Phraseology: theory, analysis, and applications. London: Clarendon Press.
12. English dictionary. Retrieved from <https://educalingo.com>.
13. Ji Meng.(2007). From etymology to modern phraseology: A corpus-based study of structural variants of Chinese idioms in naturally-occurring contexts. *Chinese language and computing*. Vol. 17, no. 2. P. 67–82.
14. Nida E.(2001). Language and culture: contexts in translating. *Education press*. P. 28–40.

15. Sun J. Choise chengyu:long stories. Retrieved from <https://www.theworldofchinese.com>.
16. Wang L.(2013).A study of idiom translation strategies between English and Chinese. *Theory and practice in language studies*. No. 3(9). P. 1691–1697.
17. 夏秀.(2009). 对外汉语教学中成语的认知研究. *海外华文教育*. № 3(52).
18. 孙维.(1989). 汉语熟语学. 吉林 : 吉林教育出版社.
19. 张利.(2021). 对外汉语成语教学中文化蕴涵教授的原则与方法. *國際地域研究論集*. № 12.
20. 徐国.(1999). 现代汉语词汇系统 : навіч. посіб. 北京 : 北京大学出版社, 305 с.
21. 曹炜.(2004). 现代汉语词汇研究. 北京 : 北京大学出版社, 2004. 187 с.
22. 杨媚 .(2004). 成语 : 进入中国传统文化的钥匙 . 中国 , Retrieved from <http://chinawriter.com.cn>.
23. 王增. (2009).中国成语故事. 杭州 : 浙江少年儿童出版社.
24. 生活中,最好你别轻狂 苏轼. 中国. Retrieved from <https://www.sohu.com>.
25. 精卫填海. 中国. Retrieved from <https://www.jianshu.com>.
26. 繆永. (1999).中国成语故事选. 上海 : 上海外语教育出版社, 188 с.
27. 葛静深 翟莉.(2022). 汉语成语的内在结构及文本性特征 . Retrieved from <https://ling.cuc.edu.cn/>.
29. 谭汝.(2004). 民俗文化语汇通论. 天津 : 天津古籍出版社.

30. 郭惠妍. (2017). Specificity of Chinese idioms. *Young scientist*. No. 20(154). P. 483–485.
31. 金磊金. 浅谈汉语中成语的独特性及成语教学方法. 中国. Retrieved from <https://www.docin.com>.
32. 马国. (1978). 成语. 中国: 呼和浩特.